

Nr 483

Av herrar **Wahrendorff** och **Fälldin**, *angående de värnpliktigas penningersättning och övriga förmåner.*

(Lika lydande med motion nr 401 i Första kammaren)

De värnpliktigas penningbidrag har sedan 1952 höjts med endast 25 öre, så att det f. n. uppgår till 2:75 kr. per dag för meniga. Detta kan inte sägas vara en skälig ersättning för den ur samhällelig synpunkt viktiga uppgift de till militärtjänstgöring inkallade fyller.

Värnpliktstiden utgör för det stora flertalet ett väsentligt avbrott i annan förvärvsverksamhet eller studier. Likaså innebär det stora personliga uppoffringar av icke materiell karaktär. Till dessa kan bl. a. räknas uppbrottet från den civila miljön och anpassningen till den mera kollektiva miljö under vilken de flesta värnpliktiga fullgör sin militärtjänstgöring.

Under värnpliktstiden utgör penningbidraget den värnpliktiges som regel enda inkomstkälla och därmed den ekonomiska grunden för den fritidsverksamhet han kan vilja och behöva ägna sig åt. Därvid bör uppmärksamhet fästas bl. a. vid den betydelse fritidsverksamheten kan ha för den enskilde soldatens anpassning till den militära utbildningsmiljön och därmed förståelse för den viktiga uppgift han fyller för bl. a. upprätthållandet av ett starkt försvar.

Alla dessa skäl talar för att de värnpliktiga beredes en ökad ekonomisk kompensation för den tid de ligger inkallade. Enligt vår mening bör denna ersättning i dagens läge inte understiga fem kronor per dag för meniga vid första tjänstgöring och motsvarande högre belopp för övriga kategorier värnpliktiga. Av betydelse anser vi det också vara att penningbidraget på något sätt indexregleras, d. v. s. göres värdebeständigt i förhållande till penningvärdets förändringar.

En annan fråga som bör tas upp i förevarande sammanhang är den om de värnpliktigas fri- och rabattresor samt deras möjligheter till billiga kollektivtransporter vid tjänstgöring på avsides liggande regementen eller tjänstgöringsorter. Särskilt måste på detta område någon form av rabattsystem även för bussresor undersökas, men även generellt bör övervägas åtgärder i syfte att ge de värnpliktiga bättre möjligheter att besöka sina hem, t. ex. genom ett ökat antal friresor. Likaså anser vi det angeläget att de värnpliktiga efter tjänstgöringens slut kan ges ett s. k. utryckningsbidrag ägnat att underlätta övergången till civilt arbete.

Frågan om de värnpliktigas penningersättning och övriga här berörda frågor bör enligt vår mening ses över i ett sammanhang och avse alla värnpliktskategorier samt prövas i sådan ordning att förslag kan framläggas senast vid 1963 års riksdag.

Med stöd av vad ovan anförts föreslås,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om en skyndsam prövning av frågan om de värnpliktigas penningersättning och förmåner i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 26 januari 1962

Harry Wahrendorff

Thorbjörn Fälldin